

Адолат посбонлари

Ҳалима опа билан гурунг қилиш жуда мароқли. Кўзлари кишига худди ичиндагини ўқиб олмақчидек тийрак ва сичқиковлик билан, айни вақтда мулоим боқоди. Қувваи ҳофизасини кучлилик, салларидаги мантқиқ кишини беҳшайёр ўзига ром этади. Кекса ёшли кишиларга хос бўлган номларни адаштириб юбориш, сўзлар ва воқеаларни такрор-такрор қайтариш мутлақо йўқ. 30-40 йил олдин бўлиб ўтган воқеаларни худди кеча ўз бергандек майда тафсилотлари билан аниқ-равшан гапириши, қонунларнинг номларини бехато тилга олишлари, уларнинг моддаларини моҳирона шарҳлашини кўриб, ҳаёдан опа юксак, ўта масъулиятли лавозимларда бежиз ишламаган-да деган фикр ўтади.

Шунда ўз-ўзидан Наманганининг олиқ қишлоқларидан бирида туғилиб ўсган қизалоқ бир кун келиб, Олий суд деб атамини мўтабар идорада адолатни қарор топтириш йўлида ғайрат билан меҳнат қилишини, Республикаимизда таълиқ хукуқшунос бўлиб таъинлашнинг ҳеч ҳаёлга келтирилганмикин деган саволлар туғилади.

— Мен бир ешга тулганам-да отам вафот этиб, бир уғил ва бир қизни тарбиялаш онамнинг зиммасига тушган экан, — деб хикоя қилади Ҳалима опа. — Онам барча қийинчиликларга қарамай бизнинг биллиб бўлишимизни истар ва шунга ушлар эди...

Энди 20-йиллар охириги бир тасаввур қилайлик. Тахлил қили, мураккаб даяр. Қишлоқларда коллективлаштириш, кулоқ қилиш жараёни бошланган. Қишлоқда ешларнинг билим олиши, саводли бўлиши учун фақатгина бошланғич мактаб бор, ҳолок. Еш Ҳалима бошланғич мактабни аёло баҳолаб билан битирди, ўқитиш давом эттирай деса яқин уртада урта мактаб йўқ, шаҳар узоқ ва у еққа катнаш хатарли. Ана шундай қулайнинг бирида акаси гап топиб келди:

— Фарғонада уқитувчилар институти очилди, уша ерга бормоқчиман.

— Мен ҳам бормам булармикан? — суради Ҳалима иккигла-ниб.

— Булади. Жуда бўлмаса тайерлов бўлимида ўқитиш мумкин. Фақат одамлар... — ака тугилиб қолди.

— Майли, борақот, қизим, озгина куч етмаганлар билан ишнинг бўлмасин, — деди она алданималар ҳақида узоқ бош қотирган.

Шу тариқа акасингил уйдан олган оқин-оқватларни орқалаб Фарғонага йўл олишди. Ака уқитувчилар институтига, 15 ешли Ҳалима шу институтнинг тайерлов гуруҳида қабул қилинди. Бироқ, ордан олти ой ут-гач, 1932 йилда бошланган ошарчилик, уларни она қишлоқ-га қайтишти мажбур қилди. Ҳалима Наримонов номли жа-

Таниқли хуқуқшунос Ҳалима Муҳидинованинг портретига чизилар

Ҳалима Муҳидинованинг портретига чизилар

моа хужалиғига котиба бўлиб иш-га кирди. 1935 йилда Уйчи тумани ташкил топ-ган, Ҳалимани ту-ман прокуратура-сига котибаликка тақлиф қилишди. Ҳалима илк бор қонун, унинг кучи ва аҳамиятини шу ерда тушуни. Шу боис 1936 йилда Тошкентга хуқуқшунослик мактабига жўнатилиб дегинган-да у бажониди рози бўлди.

Уқитиш тугатган, уни Наман-ган шаҳар прокуратура ердამчи қилиб, жўнатишди. Унинг тириш-қоқлигини кўрган шаҳар проку-рори Фарғона вилоятига проку-рор қилиб тайинланганда уни ака-ушга ердამчиликка тақлиф қил-ди. Тез орада Ҳалима республика прокурори ердამчиси бўлди. У Тошкентда ишлаш билан бирга юрдиқ институтга ҳам тахсиз ол-ди. 1944 йилда олий маълумотли хуқуқшунос дипломинини олди. Турин масъулиятли лавозимларда ишлади. Усмон Юсупов, Нурид-дин Муҳидинов, Шароф Рашид-ов, Эрмаг Ниезов, Ҳадича Су-лаймонова каби давлат ва жамоат арбоблари билан енаме-ен ишлаш, улардан урганни Ҳалима Муҳид-инованинг етук раҳбар бўлиб шаклланишида муҳим рол ўйнади.

Улар 1949-1952 йилларда Ад-лия вазирининг уринбосари, 1952-1960 йилларда партия Марказий Қўмағасининг котибаси, бўлим

ганда уларнинг бир жиқатлари ҳақида тухталмаслик асло мум-кин эмас. Дарвоқе, опаннинг 80 йиллик туғилга суға чиққан Уз-бекистон Республикаси Олий суди раиси Убайдулла Минпбев шу ҳақда батафсил гапириб, шундай деди:

— Ҳалима Қодированинг 80 ешда тетик ва бардам юришларининг бир сирини бор. Бу сир шунки, она ўз фаолияти давомид-да виқонига қарши бормаган, бутун умри давомида ҳалол, пок ишлаган, бошқалардан ҳам шун-дай бўлишни талаб қилган. Она доимо: — Адолат бегараз бўлиш шарт. Ҳароз бар жойда адолат-нинг бўлиши мумкин эмас, — деди.

Биз Республика хуқуқшунос-ларининг фахри Ҳалима опа Му-ҳидинованига узоқ-умр, сийҳат-саломатлик тилаймиз.

Камалиддин АСРОНОВ,
Шоҳрух АКБАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий суди ходимлари.

● ВАШИНГТОН. АҚШ сенат конгресс аёлларининг вақолат му-ддатини чеклаш туғрисида мамлакат конституциясига узгартириш кирит-тишга эришди. Улар ишлаб чиққан лойиҳага мувофиқ, вақилар палатаси аёллари ўз вазиғасида ол-ти марта икки йиллик, сенаторлар эса икки марта олти йиллик муддатга сайланиши имкониятига эга бўлади.

Ушбу тақлифини утан йили вақилар палатасиди 435 конгрессмен-дан 227 нафарни қўллашган эди. Лекин, конституцияга бундай узгартириш киритиш учун унга конгрессдаги ҳар икки палата аёлларининг удан икки қисми овоз бериши керак. Шунингдек, бу лойиҳани мамлакатдаги шпатарларнинг маҳаллий қонун чиқарувчи кенгашлари маълумлаши лозим.

● АСУНСЬОН. Парагвайнинг хуқуқлик қўшиқлари қўмондони Лино Овело Раясан истреғо берди. Бу ҳақида Парагвай Президентини Карлос Васмос баенот орқали маълум қилди. Карлос Васмос журналистлар билан учрашди Лино Овелонинг Парагвай Миллий мулоғна вазири бўлиши туғрисидаги тирқалган хабарларга тухталиб, ҳали бу аниқ эмас эканини айтиди. Парагвайнинг бозни есийин арбоблар Л. Овелонинг Миллий мулоғна вазири лавозимини эгаллашши мамлакат Президентини ботурга лутур етказди, дед ҳисобламоқ-далар.

● АНҚАРА. Туркиянинг жағу-бит-ширқилди Бирекш аҳоли пункт-ти яқинда доғистонлик аперачи-лар автобуси ҳалокатга учради. На-тижда 28 киши ҳаётидан куз юм-ган.

Маълум бўлишича, аперачилар-ни олиб кетган автокониёна бо-шланғич автобус пиледавр ушш жой-да текшириб секинган. Орқдан келган автобус ҳайдовчиси эса тек-шириб пилегиришга ултура олмаган ва олдиндаги автобус билан тўқнаш-ган. Натижда биринчи автобус йўл яқинидаги уйга бориб уришган.

Маҳаллий полиция ушбу ҳалокат сабаблари юзасидан текширув олиб бормоқда.

● ПЕКИН. Хитой ҳуқумати Ком-боқжа қуролди қўшарига 1 миллион АҚШ долларини миқдорда ердэм бе-ради. Бу ҳақида Хитой марказий ҳар-бий кенгаши раиси уринбосари

Жалқаро хабар

Чжан Ваньян Пномпеня Комбод-жнинг иккичи Бош вазири Хун Сен ва Мулоғна вазирири Те Ван ҳа-қида Те Чангратлар билан учрашувни чопида маълум қилди. Иккинчиси эса Хитой Тайландга 3 миллион АҚШ долларини миқдорда ердэм қўрсата-жтени айтган эди.

Бизни сийасатларини ушбу ҳолни Хитойнинг жағубит-ширқилди Осие мам-лакалари билан ҳарбий ҳамкорлиқни ривожлантиришга алоҳида эъти-бор бераётгани билан боғлиқ, дед шарҳламоқда.

● СТОКГОЛЬМ. Швеция божқончилари катта миқдордаги қурол-аслаҳа — 30 га тулғонча ва ўқларини муқола қилдилар. Стокгольм божқончиси чегара назорати бошлани Пер Хелмменнинг фикрича, мамла-кат божқончилари илк бор бундай катта жонийнинг фош қилган.

Маълум бўлишича, божқонча холимлари Тайланддан сузиб келган юк кемасининг ичиди атофурғонча мазкур қурол яширилганини аниқла-ган. Шунингдек, атомобилда 60 минг дона «Ризиниол» деб аталадиган лори ҳам мажбул бўлган. Швецияда наркотик модда ҳисобланган мазкур лорини истреғол қилиш мамлакат қонунлари бўйича тақлифланган. По-лиция атофурғонча соҳибни Эстония фуқароси эканини аниқлади.

● ЛОНДОН. Буюк Британия Бош вазири Жон Мейжор мамлакат парламентида Европа иттиғоқи Британия туғлига нисбатан тақлиди беқор қилмасда, ҳуқумат «бош-қа чоралар»ни кўришга мажбур бўлишини айтиди.

Лекин, Жон Мейжор консер-ваторлар партияси вақилининг Евро-па иттиғоқида аёзолик бадаллари ту-лашши вақтинчилик тухташш ҳақи-дан тақлифини қайтариш рад эди. Ж. Мейжорнинг фикрича, бундай қарор мамлакат қонунларига зиддир.

Маълумки, Британия ороларда қорамоллар орасида қутуриш ка-саллини тарқалгани туғайли, Евро-па Иттиғоқи ушбу мамлакат экспор-ти қилдишани туғлиги сотиб олвини тақлиқлади. Айни вақтда бу масала Буюк Британияда турли баҳ ва му-нозаратга сабаб бўлмоқда. Мамлакат-даги лейбористлар партияси, ҳатто, Буюк Британия ҳуқуматини «жид-дил муаммолар олдида оқиз», деб айблади.

— Самарқанд вилоят ҳокимияти шунини маълум қил-дики, газетанинг 16 март сониди чоғи этилган «Мил-лионларни қачон қайтарасиз?» сарлаҳали мақола 1996 йил 11 апрель кунини вилоят «Мевасабзавотузумсаноат» уюшмасида барча мевасабзавотчилик агрофирмалари-нинг бош мухосиблари ҳамда иқтисодчилари иштиро-кида атофурғонча куриб чиқилди ва мақолада қўрсатиб утилган маълумотлар туғри деб топилди.

Йитилган бундай ҳолат иқтисодий қийинчиликлар оқибатида келиб чиққанлиги қайд этилиб, келгусида бундай ҳолатларнинг келиб чиқшига йўл қўймаслик чора-тадбирлари белтланиди.

И. УСМОНОВ,
Самарқанд вилоят ҳокимияти уринбосари.

«Адолат»га жавоб берадилар

«ЮК ЖўНАТИЛДИ-Ю, АММО...» МИЛЛИОНЛАРНИ ҚАЧОН ҚАЙТАРАСИЗ? («АДОЛАТ» ГАЗЕТАСИ, 1996 ЙИЛ 17 ФЕВРАЛЬ).

«Ажаб савдолар» руқни остида берилган бу мақолада ўтган йили Сурхондарё вилоятида етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг талашина қисми Россияга жў-натилиб, эвазига санаот, транспорт, қурилиш, қишлоқ хў-жалик ва аҳоли ҳаётга жўн зарур моллар олиб келинган-лиги қўрсатиб ўтилган эди. Шу билан бирга айрим қорхона ва савдо ташкилотларининг раҳбарлари, қишлоқ қорхона ва фирма эгаларининг бу соҳада ўз манфаатини ўйлаб қингар-шига қўраётганини натижасида иқтисодийга катта та-сир етказиётгани таъкидланган эди. Мақола юзасидан қуйидаги жавоб келди.

— Олтинсой тумани ҳокимияти «Юк жўнатилидигу, ам-мо...» сарлаҳали танқидий мақола юзасидан тумандаги «Содиқбобо» очиқ турдаги ҳиссалорлик жамиятида таф-тиш ишларини утказди.

Аниқланган барча камчиликлар юзасидан далолатнома тузилиб, материаллар «Содиқбобо» ҳиссалорлик жамияти раҳбарлари ва ҳисобдорлари устидан жиноий иш қўза-тиш учун туман прокуратурасига утказилди.

Ҳозирги қўда туман прокуратураси томонидан тергов ишлари олиб боришмоқда.

А. ЁКУБОВ,
Олтинсой тумани ҳокимиятининг муовини.

Ойнаи жаҳонда 29 апрель — 5 май

Table with TV program listings for April 29th. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for April 30th. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for May 1st. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for May 2nd. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for May 3rd. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for May 4th. Columns include time, channel, and program name.

Table with TV program listings for May 5th. Columns include time, channel, and program name.

